

PA delavci morajo sprejeti dela na far- mah in v industrijah

PA delavci ne smejo od-
kloniti ponudb privatnih
del, ako so ista plačana s
povprečnimi mezdami.

COLUMBUS, 11. aprila. —
Carl Watson, državni WPA
administrator, je danes izjavil,
kako oni WPA delavci, ki bi
hoteli sprejeti dela na far-
mah in v industrijah, kjer pre-
dajo povprečne mezde, od-
kloniti od WPA.

Mr. Watson je poslal toza-
ma pisma farmskim in tovar-
niškim zvezam, ki jih je obve-
stila o tej svoji najnovejši od-
ločitvi. V njim priporoči, naj na-
pajo v bodoče svoje delavce
na Ohio State Employment
bureau, iz katerih rekordov je
lahko, katere osebe so delo
prejeli in katere so ga odklo-
nile.

V svojih pismih je dr. Watson
navel zakonsko odredbo, ki
določa, da se bo vsak WPA dela-
lec, ki sprejme privatno de-
lo, ki je istega izgubil, zopet
na nemudoma vrnil na WPA,
če ne bo takrat še vedno po-
moči.

Italija ima danes pod orožjem skoro milion vojakov

11. aprila. — Italija i-
ma danes pod orožjem skoraj
milion vojakov, ki so raztreseni vse
okoli pa do obali Egejske-
ga morja.

ITALIJA, 11. aprila. — Itali-
janci čete pripravljajo v Alba-
niji, kjer pripravljajo veliko
vojaško bazo, odko-
ričajo italijansko vojaštvo la-
hko, če bi bilo potrebno,
vtrgati v Grčijo. Ogromna le-
gion domačih in v ta kraj cele re-
gije vojaštva, ki je razvr-
ščena na strateških točkah ob
italijansko-jugoslov. meji. Letal-
ski korpus pristaja v veliki tri-
kotni letališču z italijanskim
vojaštvom, je tako majhno, da
se lahko letalo nemudoma
povrne, čim je vojaštvo izkrea-
no, da naredi prostor drugemu

italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu
italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu

italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu
italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu

italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu
italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu

italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu
italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu

italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu
italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu

italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu
italijansko vojaštvo je inspirira-
no, da naredi prostor drugemu

SPORAZUM MED GRČIJO IN ANGLIJO

Grčija je stavila svoja pri-
stanišča na neomejeno
razpolago angleškim boj-
nim ladjam.

ATENE, 11. aprila. — Nocoj
se je naznanilo, da se je grška
vlada definitivno sporazumela z
vlado Velike Britanije, kateri bo
dala na razpolago neomejeno u-
porabo svojih pristanišč, v za-
meno pa bo dobila iz Londona
obljubo zaščite svojih meja.

Ta sporazum pušča Grški svo-
bodno roko ter je ne sili, da bi
pomagala Angliji v slučaju, če
bi bila slednja napadena. Toda
če izbruhne vojna, bo Grška de-
lovala v Sredozemskem morju
kot zaveznica Velike Britanije
ter bo dala na razpolago vsa
svoja pristanišča angleškim boj-
nim ladjam.

Velika Britanija je obljubila
Grčiji nemudoma poslati 300 le-
tal, večje število topov za o-
brambo proti napadom iz zraka,
in milijon plinskih mask.

RAZGOVORI MED CVET- KOVIČEM IN MAČKOM

BELGRAD. — Znani komuni-
ke, ki je bil izdan v Zagrebu v
začetku razgovorov D. Cvetko-
viča z dr. V. Mačkom, se še
nadalje komentira v vsej jugo-
slovanski javnosti, a to prav po-
voljno. Že samo to, da se je vlad-
ni predsednik dogovoril s hrva-
škim prvakom o uredbi države,
je vzbudilo po celi deželi naj-
lepše nade v bodočnost. Razgo-
vori se bo nadaljevali po veliki
noči ob odločni želji vseh Sr-
bov, Hrvatov in Slovencev, da
naj v deželi zavladata popolna
sloga in prava, iskrena bratska
ljubezer.

PODKUPLJIVI SODNIK

NEW YORK. — Velika poro-
ta je obtožila sodnika Georgea
W. Martina iz Brooklyna, da je
sprejel \$1,000 podkupnine, da je
zavrgel neki slučaj splošne o-
troškega plodu.

Koncert v Maple Hts.

V nedeljo se obeta nekaj po-
sebnega za slovensko naselbino
v Maple Heights, ko priredi pev-
sko društvo "Planina" svoj spo-
mladanski koncert v slovens-
kem narodnem domu v Maple
Hts. ob 7. zvečer. Obeta se bo-
gat program fino izbranih pes-
ni. Pevci so že dolgo priprav-
ljali, da podajo v resnici dober
program in vse kaže, da bodo
zadovoljili občinstvo. Vabijo se
ne samo Maplehajčani temveč
tudi občinstvo iz drugih nase-
lin, da se udeležijo koncerta.
Po koncertu bo ples.

Odprtija klubovih prostorov

V nedeljo bo posebna slavnost
v Euclidu, ko otvorijo klubi-
bove prostore pri novem Društ-
venem domu na Recher Avenue.
Odbor se pridno pripravljaja, da
bo postregel vsem gostom v po-
polno zadovoljstvo. Vabi se vse
rojake iz zunanjih naselbin, da
se gotovo udeležijo. Popoldne bo
igral za ples poznani Eddie Se-
sek orkester. Vstopnina je pro-
sta. Zvečer bo pa ples za kate-
rega igra Kristof bratov or-
kester. Zvečer bo vstopnina 25
centov.

Na sliki je Mrs. Margaret Burke, žena policista v Brightonu, Mass., in njenih deset
otrok. Mrs. Burke, ki je stara 32 let, je poročena deset let in ima deset otrok: vsako
leto enega.

Bolgarija je razpu- stila nacijsko stranko

SOFIJA, Bolgarija, 11. aprila. — Bolgarska vlada je nocoj
razpustila in prepovedala po
Nemčiji podpirano narodno-so-
cialistično stranko, o kateri je
policija dognala, da kuje zaro-
to za izprembo bolgarske vlad-
e in režima.

Naglo naraščajoča stranka,
znana pod imenom "Ratnici" —
(bojevniki), je bila tolerirana,
ker je nastopala pod plaščem
patriotizma. Stranka je bila raz-
puščena na ukaz ministra no-
tranjih zadev.

Vsi strankini člani, ki so jav-
ni nameščenci, so bili posvarje-
ni, da naj nemudoma prenehajo
na naj v deželi zavladata popolna
sloga in prava, iskrena bratska
ljubezer.

Voditelj stranke Kantargije-
va so internirali.
Razpust te stranke je silno
značilen, ker se je baš v seda-
njem času splošno domnevalo,
da se bo Bolgarija pridružila dr-
žavam rimsko-berlinskega osi-
šča.

Rop v zastavljalnici

V zastavljalnici na 3815
Woodland Ave., sta vdrla dva
roparja, ki sta zvezala lastnika
ter vzela iz blagajne dva dolarja
v gotovini, več žepnih ur in štiri
skatle nabojev za revolverje.
Po izvršenem ropu sta pobegnili,
pusteč lastnika Hymiana L.
Pressmana, zvezanega ležečega
v prodajalni.

Boljšje razmere

CLEVELAND. — Cleveland-
ski urad Ohio Unemployment
Compensation Commission po-
roča, da so delavske razmere v
Clevelandu danes dokaj boljše,
kakor so bile še pred nekaj ted-
ni. Meseca marca je dobilo
93.77 odstotka več moških de-
lavcev delo kakor meseca febru-
arja in 81 odstotkov več žensk.
Te številke se nanašajo na pri-
vatno industrijo.

Darila pri Želetovi ovtoritvi

Pri otvoritvi pogrebne doma
Jos. Zele in Sinovi so dobili
sleden darila: Mary Šajn, 15314
Daniel Ave., svetilko; John Re-
bol, 1217 E. 176 Str., električno
uro in Mrs. Anton Kremer, 801
East 154 St. električni likalnik.
Vsi se naj zglasijo pri Joe Ze-
le in Sinovi na 452 E. 152 St.
ter naj prinesejo izkazilo s seboj.

BLAGOSLOV V DRUŽINI

FRANCOSKA MORNARICA ODPLULA PROTI NEZNANEMU CILJU

PARIZ, 11. aprila. — Nocoj
je odplula skoro celotna fran-
coska sredozemska bojna mor-
narica iz Toulona proti nekemu
neznanemu cilju.

Nad vsemi armadnimi in mor-
nariškemu vestni je proglašena
stroga cenzura. Francoska
mornarica je odplula iz svoje
baze v Toulonu takoj za tem,
ko je francoski kabinet odobril
izredne odredbe za zaščito fran-
coskega ozemlja.

Vojaški strokovnjaki so se
posvetovali ves dan na veliko-
nočno nedeljo, nakar je kabinet
sklenil, da bo dala francoska
vlada iste garancije Grčiji za
zaščito njenih meja, kakor jih
je dala Anglija.

Uradna naznanila javljajo, da
so francoski diplomatje, ki si

LEPE RAZMERE V JAVNIH ZAVODIH DRŽAVE IOWE

DES MOINES, Ia., 11. aprila.
— Posebni odbor, ki ga je ime-
novala državna zakonodajna, je
ugotovil neverjetne razmere, ki
vladajo v državnih umobolnicah
in zavetiščih. Odbor je sporočil
državnim zakonodajci sledeča dej-
stva:

Jetniki državnih jetnišnic, ki
so bili določeni za delo v Soldiers
and Sailors Orphanage domu v
Davenportu, so imeli nemoralne
odnose s štirinajst in petnajst-
letnimi deklicami, gojenkami za-
voda.

Dečkom nekega mladinskega
zavetišča je bilo dovoljeno gra-
diti "hišice", kamor so izvajali
gojenje zavoda. Ob neki pri-
liki so imeli večji fantje in de-
kle kleta zavoda v Toledu v hosti
"party", na katerem se je do-
gajalo vse, kar si je mogel člo-
vek misliti.

Neka 22-letna matrona zavoda
se je zaprla za celo popoldne
v svojo sobo z nekim osemnajst-
letnim fantom, o katerem je re-
kla, da je njen "bratranec".

Iz sobe privatne tajnice za-
vodovega superintendenta so vi-
deli prihajati neko noč ob treh
zjutraj pijane moške.

OČE UMORIL SINA

VIENNA, Ga., 11. aprila. —
Tukaj so zaprli Alberta Lee
Christmasa, 45 letnega farmar-
ja, ki je obtožen, da je umoril
svojega desetletnega sina Alber-
ta, da bi kolektal za njim \$2,-
700 zavarovalnine. Dečka so na-
šli v vodi pod nekim železniš-
kim mostičem, v bližini njego-
vega doma.

BEGUNCI MORAJO IZ MADRIDA

MADRID. — Civilni governer
Madrida Louis Alvaron je vče-
raj odredil, da mora 200,000 be-
guncev, ki so pribežali v Mad-
rid, nemudoma odpotovati na-
zaj na svoje domove. Vse osebe,
ki niso ob izbruhu civilne vojne
stanovale v Madridu, morajo
zdaj zapustiti mesto.

POZNO VRNJENA URA BINGHAMPTON, N. Y.

Danes je bila vrnjena njenemu
lastniku zlata ura, ki mu je bila
ukradena pred 28 leti. Ura, ki
je bila zavita v papir ter polože-
na v skatljico, je prišla nazaj
njenemu lastniku S. B. Slatter-
ju po pošti. Tat se je najbrž po
dolgem času skesal ter zdaj vr-
nil ukradeno uro.

SENAT JE ODOBRLIL 100 MILI- JONOV DOLARJEV ZA WPA

Odobrena vsota je za 50 milijonov dolarjev
nižja od vsote, ki jo je priporočal
predsednik Roosevelt.

TO POMENI, DA BO ODSLOVLJENIH 300,000 DO
400,000 WPA DELAVCEV

WASHINGTON, 11. aprila.

— Ne meneč se za apel, ki ga je
naslovil predsednik Roosevelt na
senat ob zadnji uri, je senat
odglasoval odobritev \$100,000,-
000 za WPA, s katerim denar-
jem bo morala izhajati WPA
administracija do konca junija,
s čemer je zdaj definitivno po-
ražena predsednikova predloga,
v kateri se je zahtevalo \$150,-
000,000 za WPA dela do ome-
njenege časa.

Senat je z 49 glasovi proti 28
porazil amandament senatorja
Claude Pepperja, demokrata iz
Floride, da se dvoli za WPA de-
la \$150,000,000.

Predloga je bila takoj po
sprejemu v senatu poslana v
Belo hišo predsedniku v podpis.
Glasovanje ohijskih senatorjev
je bilo deljeno. Robert A.
Taft, republikanec, je glasoval
proti odobrenju višje vsote, se-
nator Vic Donahey, demokrat,
pa pri glasovanju ni bil navzoč,
toda on je bil za odobritev \$150,
000,000.

Samo en republikanec, in si-
cer senator Danaher iz Con-
necticuta, je glasoval za odobri-
tev 150 milijonov, 31 demokra-
tov pa je glasovalo proti odobri-
tvi te vsote.

Predsednikov apel

Apel, ki ga je poslal predse-
dnik senatu v zadnji uri in v ka-
terem je priporočal odobritev
\$150,000,000, je prišel v obliki
pisma, naslovljenega na sena-
torja Pepperja, ki je vodil pred-
sednikov boj. V tem pismu je
predsednik Roosevelt naglašal,
da če se bo odobrilo samo \$100,
000,000 za WPA, se bo moralo
odsloviti od teh del 300,000 do
400,000 ljudi.

Seja Zapadnih društev

Opozarja se vse zastopnike,
delničarje in vse zapadne Slo-
vence, da se zagotovo udeležijo
važne izvanredne seje Kluba Za-
padnih Slov. Društev. Seja se
vrši v petek, 14. aprila, in si-
cer prvič v lastnih Domovih
prostorih na 6818 Denison ave-
nue, v zadnjem posloppju. Vabi
se vse, da se gotovo udeležijo,
ker razpravljajo se bo glede po-
pravil v posloppju. — Tajnik.

Koncert Zvončkov

V nedeljo, 16. aprila, priredi
mladinski pevski zbor Zvončki
koncert v Jugoslovanskem de-
lavskem narodnem domu na W.
130 Street in McGowan v West
Parku. Pričetek koncerta bo ob
4. pop. Vstopnina bo 35 centov.
Občinstvo iz drugih naselbin je
tudi vabljeno, da se udeležijo in
da pogum mladim pevcem, ki
so se pridno vežbali, da podajo
pester in zanimiv program.

Doma iz bolnišnice

Mrs. Jennie Grum-Brezar,
6608 Schaefer Ave., je prišla do-
mov iz Huron Rd. bolnišnice,
kjer je bila operirana. Prijatelji
jo lahko obiščejo.

V bolnišnici

V Glenville bolnišnici se po-
novno nahaja Mrs. Mary Cepek,
15247 Saranac road. Prijatelji
jo lahko obiščejo, mi ji pa želi-
mo skorajšnjega okrevanja.

Veliko bojno letalo treščilo na zemljo in zgorelo

DAYTON, O., 11. aprila. — V
bližini Wright letališča je danes
treščilo na zemljo veliko letalo
novega tipa, tako zvani napad-
dalni bombnik, pri čemer je bil
lažje ranjen samo eden izmed
treh letalcev, ki so se nahajali
na letalu. Letalo se je po pad-
cu vnelo in zgorelo.

Vzroka nesreče še niso ugo-
tovili. Letalo, ki je bilo popolno-
ma iz kovine, je bilo opremlje-
no z dvema motorjema, ki sta
proizvajala letalu 350 milj. brzine
na uro. Letalo, ki je bilo o-
premljeno z bombami in stroj-
nicami, je bilo popolnoma nove-
ga tipa in ga vlada Zedinjenih
držav ob času nesreče še ni o-
dobrila.

POMANJKANJE BOJNIH LADIJ V ANGLIJI

LONDON. — Kralj Jurij in
njegova žena, ki imata prispeti
letošnje poletje v Kanado in Ze-
dinjene države, bosta najbrže
prišla sem s parnikom Empress
of Britain, ki je last Canadian
Pacific črte, ker se bo križarko
"Repulse", ki je bila izprva do-
ločena za prevoz angleške kra-
ljevske dvojice, "drugod potrebo-
vala". Križarka "Repulse", ki
se zadržuje zljaj v gibraltarskih
vodah, bo odplula vsak čas v
Sredozemsko morje.

NACISTIČNA GNEZDA V ARGENTINI

BUENOS AIRES, Argentina.
— Vse včeranje jutranje časo-
pisje poroča o odkritju verige
nacističnih gnezd, odkoder so
se dajale smernice delovanju na-
cističnim agentom po vsej Ar-
gentini. Policija je včeraj do-
končala svojo tri tedne trajajo-
čo preiskavo o nacističnih de-
lavnostih v Argentini, katero
preiskavo je odredil predse-
dnik republike. Argentinsko ča-
sopisje je objavilo fotografira-
no kopijo pisma nekega nacisti-
čnega agenta, naslovljenega
na nemško poslanstvo. V tem
pismu je rečeno: "Mi smo pri-
pravljeni zasesti Patagonijo."

Vest iz domovine

John Kadunc, 1229 East 71
Street, je dobil iz stare domo-
vine žalostno vest, da mu je v
Šmarju pri Ljubljani 18. mar-
ca umrla mati Jozefa Kadunc v
častiljivi starosti 86 let. Bila
je poznana daleč nakrog kot
nekdanja trgovka v Šmarju, po-
domače Pekova mati. Bila je ve-
lika dobrotnica revežev. Zapu-
šča pet sinov in eno hčer. Naj
ji bo rahla domača gruda.

Izgubljene rokavice

Na prireditvi v nedeljo v S.
D. D. na Waterloo road se se iz-
gubile ženske zimske rokavice.
Najditelj je prošel, da jih vrne
tajniku SDD.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Pol raznašalec v Clevelandu, za celo leto.....\$5.50
za 6 mesecev.....\$3.00; za 3 mesece.....\$1.50
Pol pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....\$6.00
za 6 mesecev.....\$3.25; za 3 mesece.....\$1.60
Za Zedinjene države za celo leto.....\$4.50
za 6 mesecev.....\$2.50; za 3 mesece.....\$1.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PRIZADEVANJA ZA MIR

Kar se dogaja zdaj na mejah Italije, utegne imeti neprijetne posledice za Veliko Britanijo. Angleška vlada se tega tudi v polni meri zaveda, zato je silno zaskrbljena zaradi invazije male albanske države ob Jadranskem morju, v katero je vdrila Italija, in zaradi posledic te zasedbe.

S strelji iz pušk, ki so prekinili mir velikega petka ob albanski obali, je Anglija zdaj ogrožena z dveh strani.

Prvič: — Nova strateška pozicija Italije na Balkanu tvori veliko zapreko prizadevanjem Anglije, da ustvari antihitlerjevsko koalicijo med malimi državami. Deželi kot sta na primer Jugoslavija in Grčija, ki bi bili sicer logični kandidatinji za protinacistični blok, se bosta zdaj dvakrat premislili prej, preden se pridružita taki koaliciji, ko imata ob svojih mejah oboroženo silo Nemčije in Italije, dočim je kampanja časopisja diktatur v svojem polnem razmahu.

Drugič: — Nameravano Mussolinijevo raztegnjenje njegove kontrole na Grško ali na njene strateške otoke in morda celo na Turčijo, bi mu dalo absolutno kontrolo nad vzhodnim Sredozemljem. Nad zapadnim Sredozemljem je že zdaj absolutni gospodar po svojem položaju v Španiji, na Balearskih otokih in v Španskem Maroku. Ako bo Italiji res uspel ta njen manevar, potem bi Sredozemsko morje postalo v resnici navadno italijansko jezero in angleškega "življenjske žila" s svojimi mornariškimi postajami in posestvi bi bila izročena na milost in nemilost državama rimsko-berlinskega osišča.

Da se zavaruje pred temi nevarnostmi, je Velika Britanija spravila svojo bojno mornarico v Sredozemskem morju na bojni standard. Tako slišimo zdaj govornice, da utegnejo Angleži zasesti grški otok Krf, ki leži na južnem koncu Albanije. Mussolini si je že leta 1924 izsilil pot na ta otok, odkoder pa so ga velesile prisilile k umiku.

London stoji zdaj pred situacijo, ki je čudovito podobna oni, kakršna je obstajala za časa abesinske vojne. Tedaj se je angleška mornarica umeknila iz Sredozemskega morja iz strahu pred jezo Italijanov. Kaj bo pa zdaj storila? Ali se bo zopet umeknila, ali bo vztrajala na svojih položajih? Toda zdaj je Anglija v bolj kočljivem položaju, kajti Italija lahko sedaj posveti vso svojo pozornost njeni (angleški) mornarici v Sredozemskem morju, ker ni nobene vojne daleč od italijanskih obali, ko bi morale italijanske bojne ladje spremljati transporte italijanskega vojaštva.

Napovedana angleška pomoč Grčiji ali Turčiji se ne bo materializirala ali uresničila, dokler ne bo podpisana nedavno sklenjena angleško-poljska pogodba. Poljska pa je v tem oziru skrajno nezanesljiva. Ona je najmočnejša izmed neodvisnih držav, ki so še ostale v tem delu sveta, in če ona ne podpiše pogodbe z Anglijo, je več kot gotovo, da je tudi druge države ne bodo podpisale.

Nikakor ni mogoče domnevati, da bi vlada, ki ni smatrala, da je izguba Českoslovaške važna za Anglijo, bila zdaj drugačnega mnenja in da bi smatrala za vredno, iti v vojno, da se ohrani neodvisnost ostalih manjših držav. Vse, kar se je doslej zgodilo, je samo logična posledica monakovske pogodbe.

Ustne obljube Hitlerjev in Mussolinijevim žrtvam ne bodo odvrnile nesreč, ki ogrožajo svet. Ako London in Pariz res želita, da se naredi konec razkosanju Evrope, tedaj morata nasloviti svoje besede naravnost na Rim in Berlin, in to v takem jeziku, ki ne bo prepuščal nobenih dvomov več. Saj tudi če se poslužita te metode, bo morda že prepozno za ohranitev miru, vendar je vredno, da se ta poizkus naredi.

NEMŠKI KAPITAL V JUGOSLAVIJI po okupaciji Češke in Moravske.

Z okupacijo Avstrije in protektoratom Češke in Moravske je nemški delež kapitala v Jugoslaviji jako narasel.

Tako imamo po vrednosti (v družbah in kreditih) v Jugoslaviji kapitala v milijonih dinarjev:

nemškega	54.6
avstrijskega	336.2
češkega	741.2

skupaj 1162.0

Nemški kapital ima pri nas sedaj največji delež, ker

UREDNIKOVA POŠTA

CANKARJEV GLASNIK — MORA NAPREJ!

Še par števil izide in "Cankarjev glasnik" bo zaključil drugo leto svojega življenja. S tem bo dokazal onim, ki mu niso ob njegovem začetku prisodili leto obstoja, da ima mesečnik lahko še dolgo življenje med ameriški Slovenci, — ako bomo pokazali za to le malo volje in zanimanja ter razumeli, da kadar gre za dobro stvar — z besedo ali dejanjem — je popolni uspehi mogoče le potom skupnega dela.

Do sedaj so naša društva in posamezniki pokazali precej zanimanja za Glasnik — eni več drugi manj — posebno pa so se odlikovali pri graditvi Cankarjeve ustanove in "Cankarjevega glasnika" naša kulturna društva, katerih članstvo se je najbolj zavedalo in čutilo potrebo Glasnika, kateri so se odzvali, naj je bilo v slučaju prireditelji ali agitacije in tako podprli "Cankarjev glasnik" gmotno in moralno. Vsa čast in hvala vsem za vaše dosedanje delo in pomoč! Upamo, da ostanete trdni pri našem delu tudi v bodoče.

Naročniki! Razumljivo, da smo ob času naše prve kampanje za "Cankarjev glasnik", pridobili tudi nekaj takih naročnikov, ki nimajo zanimanja do boljšega čitavca, kateri se omejuje le na domače in mestne novice, ali pa se pomudijo v prostem času pri svojih igrar in zabavah, ki, so brez splošnega pomena, ter jim tako zmanjka časa za čitanje. Nekaterih takih smo izgubili. Število takih je sicer majhno in take vrzeli se zamašijo sproti z novimi naročniki.

Problem za upravo je vsled njih, katerim se Glasnik dopade, ki pa vsled brezdoljja ne morejo poravnati obvezno naročnino pravočasno. Za take slučaje je nam dosedaj služil tiskovni sklad in bo seveda tudi v bodoče, če bomo pravočasno obračali dovolj pozornosti na istega.

Predvsem pa je potrebno, da pomnožimo število naših naročnikov, da tako pocenimo tisk in režijske stroške, in tako damo dobro podlago "Cankarjevemu glasniku" za tretji letnik. V ta namen je sedaj v teku kampanja za nove naročnike na "Cankarjev glasnik".

Katera je v veljavi do 31. maja 1942. Za ene, ki bodo za časa te kampanje pridobili novih naročnikov, je odbor določil lepe nagrade in upamo, da se boste zavzeli in poslužili te izredne prilike v tej kampanji. Priglasite se na upravništvu "Cankarjevega glasnika" za podrobnejša pojasnila.

Da se kampanja zaključiti s čim boljšim uspehom, je potrebno, da gremo na agitacijo, tudi vsi dosednji naročniki, ki čutijo potrebo Glasnika za izobražbo slovenskega ljudstva v tej deželi.

Recimo, da se obvezujemo, da bo pridobil vsak dosednji naročnik vsaj enega novega naročnika za časa izredne kampanje.

To ni nobena težava, to stori z lahka skoraj slednji — mi mogre — ker vsak ima znanca ali prijatelja, katerega lahko nagovori za stvar, — le prijeti je treba malo dobre volje za to agitacijsko delo, pa bo šlo in uspehi bomo. Sedaj ni časa za pomisleke ali prelaganja za poznejše čase — delo mora biti opravljeno ob času, če hočemo i-

meti redno publikacijo v prihodnjem letniku.

Zavedati se moramo, da med našim ljudstvom ni bogatih mecenov, ki bi ob potrebi podprli revijo kot se to dogaja pri raznih publikacijah. Zato se mora računati na splošno kooperativno delo in pomoč pri naši organizaciji in je potrebno, da se tudi tega zavedamo.

Cankarjeva ustanova je ustanovljena na kulturno - prosvetni kolektivni podlagi in Cankarjev glasnik vrši svoj izobraževalni del v tem smislu. Tu in tam se zdi to pisanje nekaterim neumljivo, kar pa ne znači, da je nepravilno, pač pa, da smo slabše sprijaznjeni z dejstvi, ki se prikažejo pri tem ali onem pro-

DELO ZA VSESLOVANSKI KONGRES

Pittsburgh, Pa. — Stara prislovia je, da ima človeštvo svoje pravice in dolžnosti. Na to dejstvo se je gotovo opiral tudi Hitler v svojem govoru 1. aprila t. l., ko je izjavil, da nemški imperij ne more več obstajati kot vazalka drugih držav. Jasno je zahteval razširjenja nemškega imperializma, to pa največ na škodo — Slovanov. To dejstvo pa daje povod za resno razmišljanje. Zakaj naj bi Slovani kot kulturni narod postali sužnji nacističnemu imperializmu? Znano je, da so se Tevtonci učili kulture od Slovanov in ne Slovanov od Tevtoncev. Nacistični imperializem pa zahteva, da se mu Slovani brezpogojno uklonijo in postanejo njegovi sužnji in Hitler naj vihti srednjeveški bič nad njimi, diktira naj vsi Evro-

pi ali pa še celemu svetu. S tem naziranjem pa ogroža svetovni mir, demokracijo in slovansko kulturo.

Tu pa nastaja najvažnejše vprašanje — ali se bomo Slovani brezpogojno in brez boja roke križem uklonili tej Hitlerjevi barbarski zahtevi in slepo sledili raznim Tisovcem v srednjeveško temo in sužnost pod Hitlerjev in Mussolinijev bič?

Slovani skupno kot največji kulturni narod v Evropi naj se uklonimo pred peščico nacističnega imperializma in postanemo izdajalci naših praočtov? — Slovanom nepozabni T. G. Masaryk je pred dobrimi enaindvajsetimi leti v Pittsburghu zasnoval načrte in položil temelje razvoju slovanske kulture in demokracije. Hitler z svojo brutalnostjo pa hoče te temelje uničiti, Slované pa zaslužiti.

Pojavili so se možje, ki hočejo Hitlerju je podle načrte prekrizati in Slovanstvo povzdigniti. Ti možje pa niso Vitkoviči ali Butkoviči, ampak Platek, Pekić in Zemani, ki zajemajo načela in voljo iz Beneševih in Masarykovih studentov in zvesto sledijo smernicam, katere je začrtal pokojni Masaryk ter obenem vabijo tudi nas Slovence v njihove vrste.

Na Masarykovih smernicah se deluje za združenje vseh Slovanov in za sklicanje Vseslovanskega kongresa, da Slovani povzdignemo skupno svoj glas pred celim svetom v protest proti barbarskemu nacizmu in fašizmu in fašističnim temnim naklepi; za svobodo, demokracijo in svetovni mir. Razumemo je, da zaveden delavec in Slovan se ne strinja z idejo, da bi njegovi bratje, sestre, četnje in matere bili povedeni nazaj v srednjeveško sužnost in pod Hi-

svetnem in izobraževalnem delu.

Kdor pa razume, da delavstvo ne bo nikdar doseglo svojih visokih ciljev brez izobrazbe in brez ostrega mišljenja, ne bo pomišljal z "neumljivimi" in držal roke križem, pač pa bo storil, kar more, da se beseda, kakršno prinaša "Cankarjev Glasnik", čim bolj razširi ali še celo zboljša.

Zatorej prijatelji "Cankarjevega glasnika": pojdemo vsi na delo, na agitacijo za "Cankarjev glasnik" in s tem glasno povedmo na levo in desno, da ima "Cankarjev glasnik", mesečnik za lepsovolje in pouk, med nami dovolj prostora in pravico do življenja na prosvetnem in izobraževalnem polju med Slovenci v tej deželi.

Cenjeni čitatelj: poagitiraj ti med svojimi prijatelji in znanci za "Cankarjev glasnik"!

Predsedništvo C. U.

Hitler kot Mussolini se izgovarjata, da rešujeta Germane in Italijane in jih združujeta pod svoje okrilje. Ali ne potrebujemo tudi Slovani enakega združenja, da rešimo naše brate na Korškem in v Primorju izpod Hitlerjeve in Mussolinijeve diktatorske pete?

Vseslovanski Kongres ni politična ali verska klika. Vseslovanski kongres je sličen ameri-

terjev in Mussolinijev diktatorski bič. Zato se morajo vsi Slovenci in naše organizacije zavedati dolžnosti, da moralno podpiramo delo odbora Vseslovanskega kongresa.

Na naznanilo in zahvalo

Ker sem dobil več vprašanj po nedeljski prireditvi, ki se je vršila v Slovenskem narodnem domu, zaradi prostovoljnih doneskov za spomenik pokojnemu dr. Ivanu Lahu, naznanjam, da se take darove lahko odda pri Mrs. Makovec v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., pri Mr. J. Trčku na Holmes Ave. in pri George Turku na Waterloo Rd. To naznanjam le zato, da prizadetim prikažem pot. Prosim

Velika nesreča

Mrs. Glažar z White Rd., Wickliffe, Ohio, je prejela iz Lokve pri Divači vest, da je njene sestre Rozi Mayer, po domače Hlapčevi, št. 48, 21. marca pogorela hiša z vsemi gospodarskimi poslopji. Ob časa, ko je pričelo goreti, je bil doma le njen tast oz. oče njenega moža Andrej, in njen sinček. Otroku se je posrečilo ubežati a očetovo zgledenelo okostje so našli gasilci dan kasneje na pogorišču. Kako je nastal požar, ni mogoče dognati. Hiša in vsa gospodarska poslopja so bila skoro nova, stara šele 8 let.

Na 27. marca pa je peljal njen mož Anton s tržkom mleko, katerega so vedno nakupovali in vozili v Trst. Z njim so se peljali njegovi dve hčerki in služkinja. Nesreča je hotela, da je zavozil pri Bazovici čez Obrestovo škarpo. Truk se je prevrnil in vsi so dobili pri tem tako resne poškodbe, da so bili odpeljani v bolnišnico v Trst.

Sestre, ki jih ima, bodo poiskale storiti vse, kar je v njih močeh, da jim pomagajo. Ako kateri od prijateljev in Mary Candek, 1137 East 77 St.

Karolina Trebec, 1494 East 175 St.

Frances Glazar, White Rd., Wickliffe, Ohio

Ivanka Kenick, Detroit, Mich. znaneč želi pomagati nesrečnim ljudem, bo sprejel vsak najmanjši dar z veliko lju-

kanizmu in stoji na principih ameriške demokracije, kjer najdejo svoja zatočišča vse verske in politične struje in ni razlike med temi strujami. Vsi imamo eno smer za ujedinjenje Slovanov na demokratičnih principih, da zahtevamo enake narodne pravice kakor drugi kulturni narodi za svobodo in samoodločevanje; to pa brez Hitlerjeve ali Mussolinijeve ali kake druge diktature. Odbor Vseslovanskega Kongresa bo v bližnji bodočnosti ponovno povabil vse slovanske organizacije (tudi slovanske) na sodelovanje, da dovršimo Masarykovo započeto delo.

Upati je, da se ni našlo med nami izdajalskih separatističnih Tisov, ki bi delovali za separatizem namesto za ujedinjenje vseh Slovanov, za demokracijo svobodo in svetovni mir v tem kritičnem trenutku, ko je Hitler že pogoltnil Českoslovaško ozemlje, ni pa pogoltnil Českoslovaškega naroda in njegove narodne zavesti. Ista nevarnost preti Poljski in Jugoslaviji, naši rodni zemlji, našim bratom, sestram, očetom in materam. Zato ne moremo držati rok križem in ne bi povzdignili svojega glasu v protest in moralno pomoč naši rodni domovini za ujedinjenje vseh naših slovanskih bratov.

Zato nas veže bratska narodna dolžnost, da storimo vse kar je v naših močeh, da ohranimo našo slovansko narodnost, našo kulturo, neodvisnost, demokracijo in svetovni mir.

Kličem z bratskim narodnim pozdravom: Na zdar vsem čitateljem tega lista!

F. C. Starman,
član Vseslovanskega odbora

NAZNANILO IN ZAHVALA

pa, da se te darove odda do 15. t. m. ter navedite imena in naslove darovalca za vsako vsoto, da se objavi v listih.

Za vse darove, ki so ali še bodo odani, se najtopleje zahvaljujem v imenu odbora v Ljubljani, ki je podvel za akcijo. Prispevki se lahko tudi pošljejo na moj dom.

Mihael I. Lah, 18907 Kildeer Ave. tel.: KEmore 6312 W.

ležnostjo, ter ga lahko izroči sestram:
Josephine Ladiha, 1242 East 74 St.

Progressivne Slovenke, krožek 1

Veselica, ki se je vršila 18. marca v Delavskem Domu na Waterloo Rd., je prav dobro izpadla. Bila je velika udeležba in dobra zabava, zakar se Progressivne Slovenke vsem udeležnim lepo zahvaljujemo. Kdo je pa tisti lepi kovter (quilt) odnesel, na katerega smo vsi o-

(Dajz na 3. str.)

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENDicott 0688
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street Tel.: KEmore 3118

SVETEK FUNERAL HOME

KAKORKOLI PRILOŽNO

Splošna javnost je vedno dobrodošla v naših prostorih: vsi cenjeni čitatelji si to sporočilo lahko vzamejo kot vabilo, da obiščejo našo kapelo ob vsakem času.

ŠKRAT

Katehet: "Kaj moramo riti, da pridemo v nebesa." Učenec: "Umreti!"

V Dolgi vasi so že troje igrali "Miklovo Zalo". Dvorniki gledalci so bili tudi fantini, ki so se med igro no pogovarjali. Pa stopi eden med igralcev v ospredje od zagrmi:

"Mir, če ne, boste tepeni." Igralec je več kot vas glavec in povrh smo še Turki!

Petelin: "Včeraj sem rekel spej Kurentovi, da se pač v ki družini najde en tepec."

Skvarča: "In kaj je nato kla ona?"

Petelin: "Vprašala me je sem morda jaz sin edinec."

Neka dama je vprašala za Sašo Guitryja, koliko prisodi. Guitry je odgovoril: "Barva obraza kaže osemenjenost." Dama se je ljubko nasmehnila. Nato Saša Guitry: nasmeh spominja na dekletemnajst let. Vaš glas pa je štirinajstletne deklice. Summarum torej: devet in rideset let!"

ŽENE IN DEKLE

Najnovejše mode Spomladanske sukrije in lahko naročite direktno in varne po nižjih cenah kot drugje pri

Benno B. Leustig
1034 ADDISON ROAD
ENDicott 3426

Prosim, oglasite se ali lefcipirajte, da vas peljem varno. Sedaj je čas, da si želite Fur Coat narejen po meri za prihodnjo zimo po nižji ceni.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDicott 3113

Zanimive vesti iz stare domovine

Tovariša osleparil

Ogrožno sodišče je obsodilo poldrugo leto robove in trajno izgubo častnih državljanov. Matiča iz Obrova, ki je nad svojim rojakom in tovarišem Kujundžićem v Arhivu zagrešil grd zločin. Kujundžić, ki je nepismen, si pri težkem delu v Argentini leta in leta pritrgoval od tistih, da bi poslal kaj denarja domov svoji družini. Naprosil je Matiča, naj namesto njega pošilja denar. Matiča pa je namerno pošiljal svoji ženi. Do leta 1932 je bil Kujundžić trdno prepričan, da je vse v redu, tanga pa se je vrnil iz stare domovine neki izseljenec, ki je Kujundžiću očital, zakaj je doma pozabil na ženo in otroke. Kujundžiću je bilo takoj jasno, da ga je Matiča osleparil. Matiča pa se je medtem že nekam izselil in Kujundžić je s svojimi zadnjimi prihranki napotil domov ter sleparja ovadil. Matiča so s tirališkimi iskalci po Južni in Severni Ameriki, zdaj pa so ga našli v enačem kraju. Revnega rojaka je osleparil v treh letih v jugoslovanskem denarju za preložen 20.000 din. Pred sodiščem je slepar delal nevednega in karjeval, da je tudi sam nepismen. Našli pa so njegova pisma, ki tudi nakazila poverljivega denarja.

Nenavadna zabljudba

Nikčevići, Strikovići in Perović so tri znane, stare črnogorske rodbine ali bratstva, ki prebivajo v okolici Nikšića. Nekatere rodbine niso bile v sovetstvu, pozneje pa je prišlo v Jugoslovijo, da so se člani treh rodbin ženili med seboj.

Zdaj so poglavarji treh bratstev sklenili, da se temu napravi konec. V vasi Stubici so se člani vseh treh rodbin zbrali v cerkvi in po končanem obredu je najstarejši član Nikčevićev družine slovesno zaprisegel članice in članice vseh treh rodbin, da se ne smejo več med seboj ženiti in močiti. Kdor bi to storil, bo javno proglašen za odpadnika in izobčenca.

Srečanje z volkovi

Redko kdaj se pojavijo volkovi blizu večjih krajev Srema, ono noč pa jih je srečal gostilničar Salopek, ki se je z nekaterimi svojimi prijatelji vozil z avtomobilom iz Rume v Novi Sad. Pet volkov je naskočilo avtomobil in ko je gostilničar streljal z revolverjem, a ni zadel, so volkovi še nekaj kilometrov dirjali za avtomobilom. Ko se je avtomobil približal Kamenici, so volkovi zaostali. Gostilničar se je nameraval še ponoči vrniti v Rumo, a zaradi volkov je rajši ostal v Novem Sadu.

Zdravilne rastline

Iz Jugoslavije se vsako leto izvozi znatne količine zdravilnih rastlin, predvsem bolhača, žajblja, lipovega cvetja in kamilice. Največ teh rastlin se izvažajo v Nemčijo.

Kongres invalidov

Kongres ruskih vojnih invalidov emigrantov je bil te dni v Beogradu v ruskem invalidskem domu. Organizacija šteje blizu 7000 članov in je med njimi 272 generalov in admiralov. V Jugoslaviji živi 2347 ruskih invalidov in približno toliko jih je tudi v Bolgariji. Na kongresu so odboriki naglašali, da so ruski invalidi v Jugoslaviji najbolj oskrbo-

ljeni. Organizacija ruskih vojnih invalidov je bila ustanovljena leta 1920 v Carigradu, uprava organizacije pa je začela pred 15 leti delovati v Beogradu.

Zanimiv dokument

Na Cetinju je hotelir Aleksander Zlatarov lastnik zanimivega zgodovinskega dokumenta. To je ferman turškega sultana Selima II., Bajazitovega sina. Ferman je bil leta 1513, poslan dubrovniški republik, napisan pa je v staroslovensčini. V fermanu zahteva sultan dubrovniški republik, da je ne bo nikdar napadel, ker jo smatra za svojo zaveznico in prijateljico. Zanimiv zgodovinski dokument je že dolgo last Zlatarove rodbine in sedanji lastnik niti ne ve, kako je do tega prišlo.

RUSIJA IMA 170 MILLIONOV PREBIVALCEV

Glasom ljudskega štetja, ki je bilo izvedeno 17. januarja, šteje danes Sovjetska unija 170.126.000 prebivalcev. To je bilo prvo ljudsko štetje, ki se je vršilo v Rusiji od 1927.

Urednikova pošta

(Dalje z 2. strani)

Či obračali? Srečna številka je 2682, katero je imela Stella M. Bitanti, 1911 Muskoka Ave., Cleveland, O.

Po naši zadnji seji 4. aprila, je predaval dr. Frank Jarem, ciropodist, ki ima svoj urad zgoraj Jephsonove lekarne na 156 St. in Waterloo Rd. Dr. Jarem specializira z zdravljenjem nog in nam je povedal in razložil marsikaj o boleznih nog kot so: razne otekline, ploščata noga (flat foot), kurja očesa, razni žulji na nogi, napadni sklepčni zarastki i. t. d.

Povedal je, da si ženske največ pokvarimo svoje noge vsled nepravilnega obnavljanja, kar zelo vpliva posebno v mladih letih. Nadalje je povedal: "Ljudje navadno nosimo za delo, ki je

po cele dneve, slabo obnavljalo, dočim za par urno sedenje v gledališču, cerkvi in podobno pa si denemo dobre čevlje, pravilno bi bilo ravno obratno."

Predavanje je bilo vseskozi zanimivo, posebno za nas ženske, ki nas tako rado po nogah in prstih zbada. One, ki se niste udeležile zadnje seje, ste zamudile nekaj poučnega.

Progresivne Slovenke imamo v zimskem času po vsaki seji predavanje, zato članice, obiskujte naše seje redno.

Mary Kaferle, taj.

Iz Maple Heights, O.

Ze dolgo se nisem nič oglašil v lokalnih listih, morda bi kdo mislil, da me ni več med živimi, ali pa da sem zapustil našo lepo naselbino Maple Heights.

Toda ne mislite kaj takega. Še sem v Maple Heights in tudi mislim ostati v tej razvijajoči se ameriško - slovenski naselbini. Velika noč je že za nami in s tem začnemo drugo sezono. — Kmalu se bodo pojavili pikniki in zabave v prosti naravi, to kar si menda vsi želimo. Tudi naše pevsko društvo "Planina" se zelo pripravlja in pridno uči svoje pesmi za drugi koncert Planine v nedeljo, na belo nedeljo, ob 7. zvečer.

Program je zelo lepo urejen in izbran, tako da bo avdiencia prav zadovoljna. Vsaj s pesnjico dajmo si nekoliko odstraniti strah, katerega menda vsak Slovenec čuti v svojem srečju, da nas peklenka golazen ne pogoltne in izbriše iz zemeljske oble. Potem se bomo slovanški narodi zdramili iz večnega spanja in pokopali lopate večnega razkola in kronične bolezni.

Proda se

Glasovir v dobrem stanju, zgleda kot nov, se proda za manj kot \$50. Proda se z notami, rollami in stolom. — Vprašajte se na 4871 East 97 St., Garfield Heights, ali pokličite Michigan 5228.

ni stranke, katere nas brate Slovane vedno ločijo in nas delijo na desno in levo, tako da vedno nosimo tuj jarem. Pa vseeno, živimo naš rod!

Na svidenje v nedeljo!

F. M. Filipis

Koncert Sloge

V nedeljo, 16. aprila, priredi pevski zbor "Sloga" svoj pomladanski koncert z lepim programom.

Zbor je pripravljen, da nastopi s novimi pesmimi, v katerih boste imeli veliko duševnega užitka. Sole, dueti, kvarteti, seksteti in okteti so v najboljših rokah.

Upam, da vam bodo vsi ugajali s svojim lepo ubranim petjem.

Po koncertu se vrši komična igra "Snubači", v enem dejanju. Že sama igra je vredna svojih petdeset centov, ker vam nudi veliko zdravega humora. Ker je to naša zadnja prireditev v tej sezoni, upam, da se odzovete našemu vabilu in nas posetite v obilnem številu.

Z vašo udeležbo nam bo pomagano gmotno in moralno, in dali pam boste v naša srca veliko poguma, da gremo po začrtani poti naprej do delavske svobode.

Upam, da se vidimo vsi napredno zavedni delavci in delavke v nedeljo popoldne v S. N. D. Pridite, ne bo vam žal. — Josephine Tavžel, pevka "Sloge"

Delo dobijo

Dekleta stare nad 18 let, ki so dovršile višjo šolo, in ki imajo skušnjo prodajati, posebno v 5 in 10c trgovini, dobijo delo. — Vprašajte se takoj pri Ben Franklin Store, 15428 Waterloo Road.

Proda se

Proda se slaščičarna in shelf grocerija. Vse v dobrem stanju. Poizve se za naslov v uradu tega lista.

A. MALNAR

1001 East 74th Street
ENDicott 4371

CEMENT WORK

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave.

Pokličite:

ENDicott 0718

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVije POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:

za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno
na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina
kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi
druga. Sporočite jo nam pismeno ali pa
pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

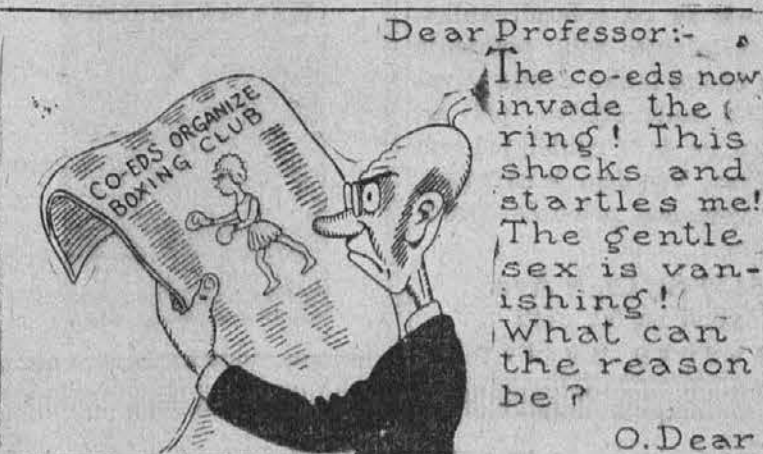
Lahko jo sporočite našim
zastopnikom ---

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

"PROFESSOR NOODLE"

Prof. Noodle

SEE FOR YOURSELF!

"MY CARLTON
STAINLESS STEEL WARE
IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY
KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder
metal that cooks better, permanently
retains its gleaming lustre, won't stain,
rust or darken, cleans easier, lasts longer
and safeguards health. Try it in your
own kitchen—it's the best demonstra-
tion you can make of the economy and
value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

KRMAR MILANOVIĆ

POVEST IZ POMORSKEGA
ŽIVLJENJA

"Menda vendar ne prinašate kakih poročil o gospodu Milanoviću, ki je pred petimi leti odšel na morje in se tam ponesrečil?" vpraša krčmarica vsa v ognju in gleda napeto Milanoviću v o-braz.

"Ne, ne," odgovori ta komaj slišno, "a rad bi izvedel, kaj veste o njegovi vdovi."

"Ah, to je žalostna, žalostna povest," vzdihne dobrodušna žena. "Gospoda Milanovića se še vedno prav dobro spominjam; lepšega junaka in moža ni bilo v devetih farah in mladi parček je živel kakor dve grlici. Zato pa nikoli nisem mogla umeti, kje je mlada žena dobila poguma, da je pustila moža zopet na ladjo; pa seveda, sama ljubezen človeka ne more živiti, treba je tudi kruha, in glejte, pogotilni so ga morski valovi."

Tako je naenkrat ostala nesrečna stvarica sama, zapuščena s svojim otročičem, brez belice v roki in brez prijatelja na božjem svetu; bila je usmiljenje vredna. Vedno sem sicer trdila, naj bi se nikar ne bila poročila z zobozdravnikom, ker je tako iskreno ljubila svojega prvega soproga, a kljub temu sem vendar prepričana, da je storila ta korak le zaradi otroka."

Ko jo je Štefič zasnil, je živel v najsilnejši bedi, in saj veste, da za otroka da mati, če treba, tudi svoje življenje!"

"Ali je imela iz prvega zakonika kakoga otroka?"

"Da, živahno deklico, ljubko kakor lilija. Ni dolgo, kar sem bila v Zapolju in sem jo videla z materjo na cesti; popolnoma je podobna svojemu očetu."

Vprašali ste tudi po gospe Zemljanovi. Ta je umrla že pred štirimi leti. Njena smrt, skrb, kako naj preživi dete, in negotovost, kaj je z njenim možem, vse to je tiralo Vido skoraj v obup. Stara mati ni baje ničesar zapustila, in ko so končno proglasili soproga mrtvim, ji tudi njegove plače niso več izplačevali.

Dokler je živel stari gospod župnik, je ta plačeval zanj na-jemino in je tudi poleg tega v vseh ozirih pomagal, a po njegovi smrti je skrajna beda potrkala na duri. In glejte, prav v tem položaju jo je spoznal gospod Štefič in jo zaprosil za roko."

Vendar je minulo precej časa, predno se je mogla odločiti, da ga vzame; šele ko je bil stari gospod župnik že davno pokopan in je spoznala, da se s krajcarji, ki jih je prislužila s šivanjem, ne more prehraniti, šele tedaj

je vsa obupana pritrdila. Moj Bog, večkrat premišlujem, koliko je morala revica pretrpeti, ko je leto za letom čakala zama, kadaj se vrne mož."

Sploh se pa čudim, kako more mlada deklica poročiti pomorščaka! Saj vendar ni nikdar prepričana, ali se vrne srečno ali ne."

Tu se je gostilničarka najbrž domislila, da je morda zinila katero preveč, kajti naenkrat se je prijazno priklonila in zapustila sobo; kmalu se je pa zopet vrnila, da vpraša gosta, kdaj želi večerjo in če zahteva tudi prenočišče.

"Pravzaprav sam ne vem, če prenočim tukaj; želel bi pa vendar okrog sedmih nekoliko večerje."

"Kakor nalašč imam danes na razpolago krasno pitano račko —"

"Že dobro, že dobro, kar spite mi jo," odvrne Milanović, ki je že nestrpno čakal, da bi mogel biti zopet sam.

Zaprla je vrata, Milanović je pa z rokami podprl glavo in se zagledal predse v mizo, kakor bi imel rešiti težke račune.

SEDEMNAJSTO POGLAVJE Novi boji

Prijetno je dišala pečena račka, katero je zvečer gostilničarka postavila pred Milanovića, a ta se je komaj pritaknil okusno pripravljene jedi.

Zato je bila žena skoraj užaljena, ki je videla, da gostu ne ugaja povsod hvaljeni in čislani izdelek njene kuhinje. Prinesla mu je še sira in surovega masla, a tudi to je ostalo nedotaknjeno.

"Kdo bi bil vendar ta čudni tujec," je tožila zunaj svojemu možu; "tako malo je, da se prav nič ne čudim, če je bolj podoben smrtni senci kakor človeku."

Zahajajoče solnce je pošiljalo svoje zadnje žarke v sobico, v kateri je sedel Milanović; lahna večerna sapica je pihljala skozi odprto okno in ozračje je bilo napolnjeno z onim blagodejnim mirom, ki zavlađa na deželi, kadar ugasujoče solnce naznanja konec dnevnega dela in začetek pokoja.

Milanović je bil sklenil prenočiti noč v Podgrađu. Da bi mogel trezno premisliti, kaj mu je v tem težkem položaju začeti, zato je potreboval miru in samote.

Res, pregal je bil velikansko razburjenost, ki mu jo je bila povzročila krčmarčina povest,

zopet se je zavedal svojega stanja, a kljub temu so najrazličnejša čustva vstajala v njegovi duši, v svojih sklepkih in načrtih je omahoval sedaj na to, sedaj na ono stran. O, ko bi bil še pri življenju stari župnik, k njemu bi se zatekel, njemu po-tožil svoje težave in bridkosti in pri njem tudi našel tolažbe.

Sedaj pa je stal osamljen sredi najljutejših duševnih bojov.

Dobro je vedel, da mora sedaj Vida biti zanj mrtva. Bil je prepričan, da se je poročila samo zato, ker ga je smatrala mrtvim, in prav zato se je čutil dolžnega pustiti jo v tej veri in za večno ostati za njo mrtev. Če bi se ji dal izpoznati, tedaj bi ji to moglo le škodovati na dobrem imenu in zlobni svet bi jo hitro proglasil za nezvesto, za nič-vrednico.

V resnici, položaj, v katerem je pritirala usoda nesrečnega Milanovića, je bil nekaj strašnega, groznega; a možato in srčno je sklenil žrtvovati sebe in svojo srečo.

Toda njega dete, njegovo in Vidino dete! — To je bila edina misel, ki ga je z neodoljivo silo vlekla s pota, ki sta mu ga zapovedovali čast in dolžnost.

Kolika sreča, da bi smel videti malo nedolžno dekletce! Da bi v njenem ljubkem otroškem obrazu zrl samega sebe, da bi le enkrat smel svoje ustnice pristisniti na njena ličeca — samo enkrat, bodisi tudi nikdar več potem!

O ne! Ne samo enkrat! Ne samo enkrat! Ali morda res ni mogoče, da bi ostal pri svojem otroku, da bi čutil oba, dete in njegovo mater, da bi užil le še eno kapljico one sreče, ki mu jo je bila iztrgala iz rok kruta usoda? Bog ve, morda je pa vendar še kaj upanja...

Skočil je pokonci in začel ogledovati svoj obraz v zrcalu na steni. Ali mu je trpljenje res tako razoralo obličje, da bi ga tudi ljubice oko več ne poznalo? Hčerka ga ni videla še nikdar in Vida, ki ga že pet let objokuje mrtvega, bi gotovo ne slutila, da je ta bradati obraz, udrte oči, osiveli lasje in sključena postava, da je to oni mladeniško ognjevit in ponosni pomorščak, ki ga je svoje dni imenovala svojega soproga.

Svojega soproga! — In ona ga je zapustila! Vendar ne, saj mu je gostilničarka pripovedovala, kako je mladi ženi pretela smrt vsled lakote; kako je morala skrbeti za malo dete, kako skromni so bili njeni dohodki; kako je popolnoma osamljena živela v mali hišici, kako nereda je dala roko možu, ki jo je želel v zakon in kako bridko je jokala, ko je stala pred oltarjem.

Da, to je bilo, česar nikdar ni smel pozabiti. Nič manjše ni bilo njeno trpljenje od njegovega.

Iz lastnih muk je lahko sklepal, kaj je moralo čutiti njeno srce, kadar je mislila nanj, molila zanj in vedno in vedno zama upala in čakala na njegovo vrnitev. Kar mu je bila povedala gostilničarka, iz tega si je lahko naslikal bedo in gorje, ki sta tirala njegovo ženo v obup. Srce se mu je trgalo, ko je v duhu zrl to pretresljivo sliko a premagal se je, hotel jo je zreti, da tako prežene iz duše obup in ljubosumnost.

Obraz si je zakril z rokami, ko je stal pred ogledalom. Ko je solnce že zašlo za vrhovi dreves in se je lahen polumrak prikradel v sobo, je še vedno stal nepremično in zrl pred se. Ko je po dolgem času pogledal kvišku, so bile oči mokre, toda zvezdica, ki je migljala na temnem nočnem nebu, je videla nekaj lepšega, kakor je prej gledalo solnce — videla je oči, ki so solzne zrle proti nebu, videla obraz, raz katerega so bili izginili vsi sledovi strogosti in trdobe.

V vroči molitvi si je Milanović pri Vsemogočnem izprosil moči in stanovitnosti, da bo zvest svojemu sklepu, ostati mrtev kot Ivo Milanović in da bo tako nepoznan mogel živeti v bližini bitij, ki so mu bila najdražja na tem svetu.

OSEMNAJSTO POGLAVJE

V Zapolju

Bilo je ob desetih dopoldne, ko je Milanović dospel v Zapolje in izstopil v bližini gostilni. Tu je hotel ostati samo toliko časa, da bi poizvedel potrebne stvari in našel primerno stanovanje. Po kratkem odmoru se je odpravil po svojih potih.

Vedno silnejši nemir se je polasčeval njegovega srca. Sedaj se je nahajal tam, kjer je živel.

Vida; vsak hip, vsak trenutek se je lahko primerilo, da jo nenadoma ugleda pred seboj. Zahrepenel je po takem srečanju, a istočasno se je tega zopet prestrašil, dasi se je stokrat in stokrat tolažil z mislijo, da ga ona ne bo poznala.

V to razmišljanje zatopljen, je opiraje se na palico, korakal počasi po glavni ulici. Kadar je srečal kako deklico, ki se je igrala na cesti ali ob strani služkinje stopicala po trgu, vedno mu je zastalo srce in obledelo lice, kajti zmeraj je menil, da je morda to njegov lastni, nepoznani, a vendar tako iskreno ljubljeni otrok.

Sčasoma se je nekoliko pomiril, da je začel premišljevati, kako bi najlažje poizvedel za stanovanje svoje žene. Lekar-na, mimo katere je slučajno prišel, se mu je zdela za to najpripravnejši kraj. Stopil je notri. Plešast mož, z velikanskimi očeli na nosu, najbrž lekarnar sam, ga pri vratih stoječ prijazno pozdravi.

"Morda veste povedati, kje stanuje zobozdravnik Štefič?"

Lekarnar, ki mu je bilo to dobro znano, se popraska za ušesi, kakor bi nekaj preudarjal. Tudi on sam je znal namreč dreti zobe in zato ni bil nič kaj vesel, da ta tujec vprašuje po njegovem nasprotniku; tudi sam bi bil rad imel kaj posla in zaslužka.

"Ime mi je seveda znano, a prosim — morda Vam zohje kaj nagajajo?"

"Ne, samo za stanovanje gospoda Štefiča bi rad vedel."

"A tako. — Veste," nadaljuje lekarnar zroč Milanoviću o-stro v obraz, "ni sicer moja nava-da, da bi koga opravljal — sploh nočem imenovati nobene-ga imena in nikomur delati kri-vice — a sramota je, da umet-

nost, kakor je zobozdravniški posel, izvršujejo ljudje, ki ne ločijo zoba od zoba in so udani pijaci, da se jim tresejo roke kakor okna starega poštnega voza po hribovskem kolovozu."

"Menite, da je gospod Štefič udan pijaci?"

"Tega nisem rekel in tudi nisem povedal nobenega imena," odvrne lekarnar nekoliko v za-

dregi, "zakaj za ves svet nobenemu škodovati na njegovem do-brem imenu, a če bi me slučajno boleli zobje in bi si hotel da ti trgati meso in mesariti svoje čeljusti, vem, kam bi se moral obrniti."

"In kje stanuje ta gospod Štefič?" ponovi Milanović, je vprašanje.

(Dalje prihodnjic)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnega srca naznanjave sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je 11. marca 1939 preminul naš ljubljani soprog in oče

Martin Pekol

v starosti 59 let, ter bil pokopan dne 14. marca na Calvary pokopališču.

V dolžnost si štejeve se najprisrčnejše zahvaliti vsem, ki so ga prišli kropiti in ga spremili na njegovi zadnji poti in onim, ki so darovali za maše. Posebno se zahvaljuje sestram pokojnega: Miss Antoniji Pekol in Mrs. Mary Gertz ter nje sinovom Joe in Louis in hčeri Tillie ker so se pripeljali na pogreb iz Springfield Illinois in sva-kinji — moji sestri — Mrs. Anni Boznik in nje sinu Joe ker sta se pripeljala iz Thomas, W. Va., kjer je pokojni veliko let delal v premogorovu in si nakopal znano proletarsko bolezen "naduho" kateri je tudi podlegel.

Končno se iskreno zahvaljuje vsem, ki so dali krasne vence, vzlasti društvu Naprej šte. 5 SNPJ za venec in avto in pogrebniku Jos. Zele in Sinovi za uzorno voden pogreb in vso postrežbo in tolažbo.

Tebi dragi soprog in oče pa želiva, da počivaš v miru in rahla naj Ti bo ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

Mary Pekol, soproga
Roseta Pekol, hči

Cleveland, Ohio, 12. aprila, 1939

Italijanska linija do Jugoslavije

Po gladki, sončni JUŽNI PROGI "Solčna stran Atlantika" Hitra direktna postrežba

Zagotovite si popolno veselje vašega po-morja — izberite katerikoli ladjo Italijanske linije in radovale se boste odličnosti ki vam jih nudi JUŽNA PROGA za vaše popolno veselje in udobnost. Okrepitevalno in zdravo življenje za počitek ali za igranje na solčnih krovih vam da udobnost in vas okrepča, tako da lahko uživate v vseh potovanjih v vašo rajsko deželo. Parniki Italijanske linije vam nudijo neprekinljivo postrežbo, kuhinje in prostora.

Vulcania **Saturnia**
DIREKTNO V JUGOSLAVIJO
15. aprila, 6. maja, 20. maja.

Rex **C. di Savoia** **Roma**
VIA GENOVA
22. aprila, 29. aprila, 13. maja, 27. maja, 3. junija.

Za informacije se obrnite na kateregakoli pooblaščenega zastopnika ali pa na urad Italian Line
1000 CHESTER AVE., CLEVELAND, OHIO

"PROFESSOR NOODLE"

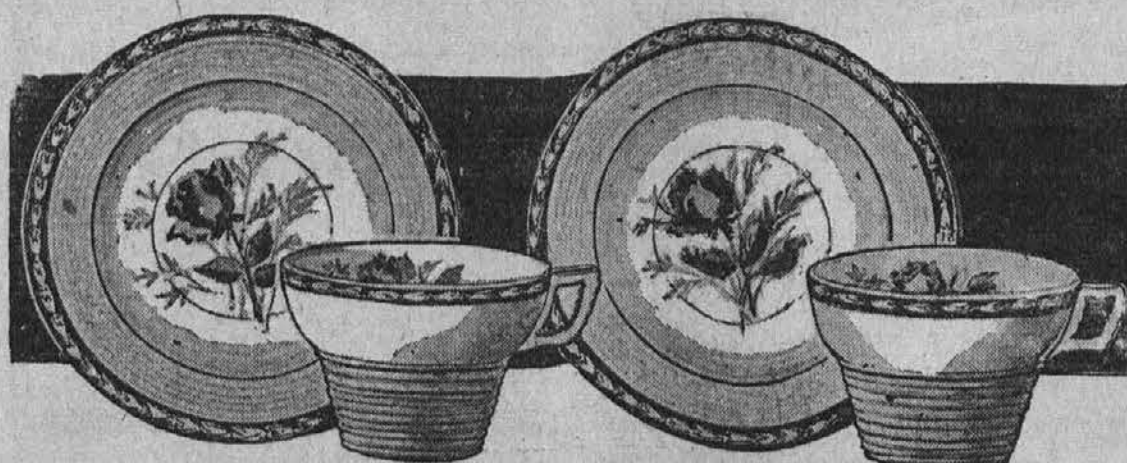

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

Courtesy

Avoid Accident
Cleveland Police Dept.

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti
Knausovo poslopje